

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/98/2022
Identifikačné číslo spisu:	6120251053
Dátum vydania rozhodnutia:	25.04.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Holíč
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:6120251053.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne obchodnej spoločnosti EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zastúpenej advokátskou kanceláriou Remedium Legal, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Marek Baraník, proti žalovanej S. W., bývajúcej L. XXX, o zaplatenie 3 000 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 11Csp/203/2020, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 19. januára 2022 sp. zn. 13CoCsp/29/2021, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Prešove z 19. januára 2022 sp. zn. 13CoCsp/29/2021 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 21. mája 2021 č. k. 11Csp/203/2020-175 žalobu zamietol a žalovanej právo na náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení uviedol, že dňa 13.11.2014 bola uzatvorená písomná zmluva o splátkovom úvere medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s. a žalovanou, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 3.200,- eur. Žalovaná nesplácala úver riadne a včas, pričom podľa výpisu z jej úverového účtu, tento prestala úplne splácať už dňa 20.02.2016, neskôr uhrádzala splátky už len sporadicky a nie vždy vo výške splátky uvedenej v zmluve. Pôvodný veriteľ listom zo dňa 05.10.2017 oznámil žalovanej, že je v omeškaní a vyzval ju na úhradu dlžnej sumy do 15 dní od doručenia, v opačnom prípade ju upozornil na oprávnenie vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. Žalovaná dlžné splátky nezaplatila, preto listom zo dňa 23.11.2017 oznámil pôvodný veriteľ vyhlásenie mimoriadnej splatnosti ku dňu 22.11.2017. Ďalším listom zo dňa 12.09.2018 bola žalovaná opätovne vyzvaná na úhradu jej dlhu a upozornená na právo postúpenia pohľadávky tretej osobe, ktoré následne bolo realizované zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 17.12.2018. Právne súd uzavrel, že uzatvorená zmluva je nepochybne spotrebiteľskou zmluvou. Zosplatneniu predchádzala výzva na úhradu dlžných splátok zo dňa 05.10.2017, ktorá predstavovala zákonnú podmienku pre platné zosplatnenie spotrebiteľského úveru. V liste o zosplatnení sa neuvádza kvôli ktorej omeškanej splátke bolo využité toto právo a nesúhlasil s tým, aby dodatočne žalobca (nie veriteľ, ktorý právo uplatnil) uvádzal, ktorá nezaplatená splátka bola relevantná pre zosplatnenie úveru a aby si tým prispôboval začiatok plynutia premlčacej doby. Zosplatnenie úveru je potrebné posúdiť v kontexte s výzvou zo dňa

05.10.2017, v ktorej sa uvádzajú omeškané splátky vo výške 1.222,72 Eur, čo je celých 18 splátok, a to znamená, že žalovaná sa dostala do omeškania už so splátkou splatnou dňa 20.04.2016 a uplynula dňa 21.04.2019. Žaloba bola podaná až 24.02.2020 a preto zastáva názor, že pohľadávka je premĺčaná. Z uvedeného dôvodu nemožno súhlasiť s názorom žalobcu, že k zosplatneniu úveru došlo kvôli splátke splatnej 20.11.2017, teda tej, ktorá bezprostredne predchádzala zosplatneniu úveru. Navyše dodal, že napriek výzve súdu žalobca nepreukázal, že by jeho právny predchodca postupoval s riadnou odbornou starostlivosťou pri poskytnutí úveru žalovanej, keďže nepreukázal, že by vôbec zisťoval jej rodinný stav, príjem a výdavky a že by si tieto aj overoval. Z uvedeného dôvodu teda nastala zákonná fikcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, žalovaná by mala vrátiť len sumu čerpaného úveru bez akýchkoľvek úrokov a poplatkov, teda jej dlh predstavuje sumu 2.138,18 eur. Zároveň však vychádzal zo záveru o nemožnosti predčasného zosplatnenia úveru, ktoré vyhodnotil ako absolútne neplatný právny úkon pre rozpor so zákonom. V danom prípade splatnosť zmluvy má nastať až 20.11.2013 (zrejme nesprávne v dátume - pozn. dovolacieho súdu) a keďže vyhodnotil predčasné zosplatnenie úveru ako absolútne neplatný právny úkon, znamená to, že v čase uzatvorenia zmluvy o postúpení pohľadávok nebol úver splatný, preto spomínaná zmluva o postúpení pohľadávok je absolútne neplatná, čo znamená nedostatok aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 19. januára 2022 sp. zn. 13CoCsp/29/2021 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie (výrok I.), stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (výrok II.). Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že uplatnený žalobný nárok je premĺčaný a preto rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správne (§ 387 ods. 1, 2 CSP), pričom si osvojil dôvody napadnutého rozhodnutia a v celom rozsahu naň poukázal. Ďalej uviedol, že ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka umožňuje uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka až po trojmesačnom omeškaní. V tejto časti je toto ustanovenie tzv. lex specialis k § 565 druhá veta Občianskeho zákonníka, podľa ktorého možno toto právo uplatniť len do splatnosti nasledujúcej splátky. Ak totiž pri pôžičke splácanej mesačnými splátkami musí uplynúť trojmesačné omeškanie s niektorou splátkou, stanú sa následne splatné najmenej dve ďalšie splátky. V takom prípade by veriteľ z takejto spotrebiteľskej zmluvy nikdy nemohol uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka, čo by však bolo v podstate v rozpore s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. V prípade spotrebiteľskej zmluvy môže veriteľ uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka po uplynutí trojmesačného omeškania s niektorou splátkou bez ohľadu na to, že medzičasom sa stali zročnými aj ďalšie splátky. Táto okolnosť však nemá vplyv na plynutie premĺčacej doby. Treba zdôrazniť, že ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka nedošlo k novelizácii § 103 Občianskeho zákonníka, a preto aj v prípade spotrebiteľských zmlúv premĺčacia doba začína plynúť od zročnosti splátky, kvôli ktorej sa predčasné splatenie žiada a nie od okamihu predčasného splatenia, resp. nie od okamihu splatnosti nezaplatenej splátky, ktorá predchádzala predčasnému zosplatneniu úveru. Skutočnosť spočívajúca v zosplatnení poskytnutého úveru len deklaruje, že došlo k splatnosti dlhu v celom rozsahu, avšak dôvodom vzniku zosplatnenia celého poskytnutého úveru je nesplatenie určitej splátky, teda už od tohto momentu začína plynúť premĺčacia doba. Moment zosplatnenia poskytnutého úveru tak nezakladá začiatok plynutia premĺčacej doby, rovnako ho nezakladá ani dátum splatnosti nezaplatenej splátky, ktorá predchádzala zosplatneniu úveru, ale rozhodujúcou okolnosťou, z ktorej je potrebné vychádzať je dátum splatnosti tej splátky, pre ktorú došlo k zosplatneniu celého úveru, ako to vyplýva z § 103 Občianskeho zákonníka.

2.1. Z vykonaného dokazovania súdu prvej inštancie vyplynulo, že v predmetnom prípade išlo o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, pričom medzi stranami nebola sporná dohoda o strate výhody splátok. Súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním mal za preukázané doručovanie oznámenia o omeškaní a upozornenie na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 05.10.2017 (č.l. 68), z ktorej vyplýva, že ku dňu vystavenia tejto výzvy sa žalovaná nachádzala v omeškaní so splácaním úveru vo výške 1.222,72 Eur, avšak nebolo uvedené pre nesplatenie ktorej splátky sa žalovaná dostala do omeškania. Následne až listom zo dňa 23.11.2017 došlo k vyhláseniu predčasnej splatnosti poskytnutého úveru ku dňu 22.11.2017. Z uvedeného tak vyplýva, že došlo ku kumulatívne splneniu podmienok pre platné vyhlásenie predčasnej splatnosti poskytnutého úveru. Z vyššie uvedeného tak vyplýva, že bolo potrebné správne identifikovať tú splátku, pre ktorú došlo k zosplatneniu celého úveru. Odvolací súd v tomto smere uvádza, že z vykonaného dokazovania súdu prvej inštancie nevyplynulo, aby právny predchodca

žalobcu v listoch zo dňa 05.10.2017 a 23.11.2017 presne označil splátku, od ktorej nezaplatenia odvíjal svoje právo na zosplatenie celého úveru. Súd prvej inštancie preto postupoval správne, ak identifikáciu prvej nezaplatenej splátky, pre ktorú malo dôjsť k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti identifikoval na základe výšky dlžnej sumy uvedenej v liste zo dňa 05.10.2017. Súd prvej inštancie potom dospel k správne záveru, že žalovaná musela byť v omeškaní s platením splátky splatnej minimálne už v mesiaci apríl 2017 (výška neuhradenej istiny 1.222,72 : výška mesačnej splátky 64,80 eur = 18,87), konkrétne so splatením splátky splatnej dňa 20.04.2016. Od nasledujúceho dňa, t.j. od 21.04.2016 potom súd prvej inštancie správne odvíjal aj začiatok plynutia 3-ročnej objektívnej premlčacej lehoty, ktorá uplynula dňa 21.04.2019. Vzhľadom na to, že žaloba bola na súde prvej inštancie podaná dňa 24.02.2020, dospel súd prvej inštancie k správne záveru o premlčaní žalobcovho nároku. Vychádzajúc z vyššie uvedeného tak možno dospieť k rovnakému záveru ako súd prvej inštancie, a teda, že v čase podania žaloby bolo právo žalobcu už premlčané, a teda bol daný dôvod na zamietnutie žaloby. O trovách odvolacieho konania rozhodol s poukazom na ustanovenie § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie s poukazom na ustanovenie § 420 písm. f) CSP pre porušenie práva na spravodlivý proces a podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP pre nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom. Namietala, že odvolací súd ako aj súd prvej inštancie jej znemožnili uskutočňovať jej patriace procesné práva tým, že odôvodnenie ich rozhodnutí je nepreskúmateľné. Z odôvodnení rozhodnutí nie je možné zistiť, ako sa sudy vysporiadali so skutočnosťou, že v súlade s ustanovením § 103 veta prvá Občianskeho zákonníka boli splátky úveru splatné dňa 20.09.2017 a 20.10.2017 uplatnené pred uplynutím premlčacej doby; ďalej s ohľadom na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru boli uplatnené včas splátky úveru splatné od 20.12.2017 do konečnej splatnosti úveru a tiež nie je zrejmé, ako mohol právny predchodca žalobkyne vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 20.04.2016, keď zákonodarca takýto postup priamo vylúčil v ustanovení § 565 Občianskeho zákonníka, ktoré sudy síce citovali vo svojich rozhodnutiach, avšak ich na prejednávajúcu vec neaplikovali. Dovolateľka tiež poukázala na nejednotnosť rozhodovania súdov v otázke počiatku plynutia premlčacej doby v obdobných prípadoch, ktorú skutočnosť namietala už v odvolaní, pričom sudy sa v odôvodneniach svojich rozhodnutí s týmto argumentom riadne nevysporiadali. Dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP odôvodnila tým, že odvolací súd nesprávne vyložil ustanovenia § 53 ods. 9, § 103 a § 565 Občianskeho zákonníka a zaujal vo veci nesprávny právny záver, že uplatnený žalobný nárok je premlčaný. Právnu otázku, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, formulovala nasledovne: „pre nesplnenie, ktorej splátky je veriteľ oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky, ak je dlžníkom spotrebiteľ, a „je nesplnenou splátkou na účely plynutia premlčania v zmysle druhej vety ustanovenia § 103 Občianskeho zákonníka v spore zo spotrebiteľskej zmluvy v prípadoch, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach a došlo k uplatneniu práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, splátka, ktorá v súlade s § 565 veta druhá Občianskeho zákonníka bezprostredne predchádza uplatneniu tohto práva, alebo iná splátka“. Za nesprávnu označila úvahu odvolacieho súdu, že ak dôjde k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru podľa ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka, potom v zmysle § 103 Občianskeho zákonníka začína plynúť premlčacia doba pre všetky splátky úveru splatné do budúca od splátky úveru, ktorá predchádza vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru (resp. upozorneniu veriteľa smerom k dlžníkovi na možnosť uplatnenia tohto práva) po dobu 3 mesiacov. Bola toho názoru, že ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka je kogentným ustanovením, v zmysle ktorého oprávnenie veriteľa vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky spôsobuje zánik tohto práva veriteľa. Výklad cit. ustanovenia súdmi v spore, že k uplatneniu práva došlo nesplnením splátky splatnej dňa 20.04.2016, t.j. splátky predchádzajúcej upozorneniu na možnosť uplatnenia práva podľa § 565 po dobu troch mesiacov, je v rozpore s jeho znením. Ak preto veriteľ využil právo podľa § 565 podaním zo dňa 23.11.2017, nemohol podľa platných právnych predpisov toto právo využiť pre nesplnenie inej splátky, než splátky splatnej dňa 20.11.2017, pričom táto splátka je zároveň splátkou podľa § 103 Občianskeho zákonníka, od ktorej plynie premlčacia doba pre všetky splátky, ktoré sa stali splatnými uvedeným úkonom veriteľa. Zároveň pre všetky splátky, ktoré predchádzali vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, tak v súlade s § 103 Občianskeho zákonníka plynie samostatná trojročná premlčacia doba. Žalobkyňa ďalej poukázala na

skutočnosť, že veriteľ nemusí po upozornení na možnosť zosplatnenia využiť toto svoje právo okamžite a môže si ďalej od dlžníka uplatňovať len tie splátky, ktorých splatnosť už nastala. Prijatím výkladu súdov nižších inšancií by tak došlo k neúmernému skráteniu premlčacej doby, resp. k situácii, kedy by si sám veriteľ využitím práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka mohol spôsobiť premlčanie svojej pohľadávky. Ak by zákonodarca mal v úmysle skrátiť v prípade vyhlásenia mimoriadnej splatnosti spotrebiteľského úveru premlčaciu dobu, potom by to pretavil do znenia ustanovenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a výslovne uviedol, že druhá veta ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka sa v prípade spotrebiteľského úveru nepoužije. Keďže to tak neurobil, je zrejmé, že jeho úmyslom bolo zachovanie princípu, že vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pre nesplnenie niektorej zo splátok je možné len do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky úveru - v spotrebiteľských sporoch so súčasným upozornením na jeho uplatnenie a zachovaním 3-mesačného omeškania. Žalobkyňa označila viaceré rozhodnutia krajských súdov v obdobných veciach, ktoré aplikovali vo veci protichodný výklad dotknutých ustanovení než sudy nižšej inštancie v prejednávanom spore. Z týchto dôvodov navrhla, aby dovolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu ako aj súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnila trovy dovolacieho konania.

4. Žalovaná sa k podanému dovolaniu nevyjadrila.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal prípustnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) a dospel k záveru, že dovolanie je nielen prípustné ale aj dôvodné.

6. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok (nie „ďalšie odvolanie“) a dovolací súd nesmie byť vnímaný ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu z akýchkoľvek hľadísk (viď napríklad rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 2Cdo/165/2017, 3Cdo/14/2017, 4Cdo/157/2017, 5Cdo/155/2016, 7Cdo/312/2018, 8Cdo/67/2017, 9Cdo/368/2021).

7. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (pozri napríklad rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 3Cdo/42/2017, 4Cdo/95/2017, 5Cdo/87/2017, 8Cdo/99/2017).

8. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je skôr reštriktívny výklad (pozri napríklad rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 1Cdo/26/2017, 2Cdo/154/2017, 3Cdo/42/2017, 5Cdo/12/2017, 7Cdo/163/2017, 8Cdo/73/2017).

9. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je poskytnúť uplatňovanému právu súdnu ochranu, avšak len za predpokladu, že sú splnené procesné podmienky súdneho konania (viď napr. rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 80/09, II. ÚS 79/08, IV. ÚS 476/2012). Dovolací súd preto pristupuje k podanému dovolaniu tak, že najskôr skúma, či je procesne prípustné; k posúdeniu opodstatnenosti dovolania (t. j. posúdeniu, či je v ňom opodstatnene uplatnený dovolací dôvod) sa dovolací súd dostáva len v prípade prijatia záveru, že dovolanie je prípustné. Dovolanie je prípustné, ak jeho prípustnosť vyplýva z ustanovenia § 420 CSP alebo § 421 CSP. Dôvody zakladajúce prípustnosť dovolania treba dôsledne odlišovať od dôvodov, ktoré zakladajú opodstatnenosť dovolania. Opodstatnené (dôvodné) je také prípustné dovolanie, v ktorom je oprávnené uplatnený dovolací dôvod. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428

CSP). V prípade dovolania prípustného podľa § 420 CSP je dovolacím dôvodom procesná vada zmätočnosti uvedená v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP), v prípade dovolania, ktoré je prípustné podľa § 421 ods. 1 CSP, je dovolacím dôvodom nesprávne právne posúdenie veci (§ 432 ods. 1 CSP).

10. Dovolaateľka prípustnosť podaného dovolania vyvodzovala z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, uplatňiac námietku nepreskúmateľnosti a zmätočnosti odôvodnenia rozhodnutí súdov nižších inštancií.

11. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4 Cdo 3/2019, 8 Cdo 152/2018, bod 26, 5 Cdo 57/2019, bod 9, 10, 9 Cdo 248/2021) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola strane odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

13. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že by súdy nižšej inštancie svoje rozhodnutia odôvodnili spôsobom, ktorým by založili procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. Z odôvodnenia rozhodnutia je v danom prípade dostatočne zrejmé, čoho a z akých dôvodov sa strany domáhali, čo navrhovali, z ktorých skutočností a dôkazov súdy vychádzali, akými úvahami sa riadil súd prvej inštancie, ako ich posudzoval odvolací súd. V odôvodnení napadnutého rozsudku odvolací súd citoval ustanovenia, ktoré aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté rozhodnutie náležite vysvetlil a zaoberal sa všetkými podstatnými odvolacími argumentami strán.

14. Z obsahu dovolania je celkom zrejmé, že žalobkyňa sa svojou argumentáciou existencie vady zmätočnosti snaží spochybniť právne posúdenie sporu odvolacím súdom (rovnaké námietky uvádza aj pri nesprávnom právnom posúdení veci odvolacím súdom podľa § 421 ods. 1 CSP), ktorá však aj v prípade jej opodstatnenosti by mala za následok nanajvýš vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP, vid' konštantnú judikatúru najvyššieho súdu (R 24/2017, 9Cdo/248/2021, 9Cdo 265/2021).

15. Z týchto dôvodov najvyšší súd dospel k záveru, že žalobkyňa nedôvodne argumentovala, že rozsudok odvolacieho súdu je nedostatočne odôvodnený. Len sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 420 písm. f) CSP. Do práva na spravodlivý proces totiž nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

16. Vzhľadom na uvedené dovolací súd uzatvára, že vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP nezistil, preto je dovolanie v tejto časti procesne neprípustné.

17. Dovolaateľka namietala aj nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom v zmysle § 421 ods. 1

písm. b) CSP.

18. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

19. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

20. K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania. Právna úprava odvolacieho konania obsiahnutá v CSP (podobne ako predchádzajúca právna úprava, pozn.) dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

21. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a) až c) CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnú (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že má ísť o otázku riešenú odvolacím súdom a to buď o otázku hmotnoprávnú (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), alebo o procesnoprávnú (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení).

22. Predmetom odvolacieho prieskumu bolo posúdenie dôvodnosti uplatneného odvolacieho dôvodu v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP s vymedzením právnej otázky dovolateľky 1/ pre nesplnenie ktorej splátky je veriteľ oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky, ak je dlžníkom spotrebiteľ a 2/ je nesplnenou splátkou na účely plynutia premľania v zmysle druhej vety ustanovenia § 103 Občianskeho zákonníka v spore zo spotrebiteľskej zmluvy v prípadoch, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach a došlo k uplatneniu práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, splátka, ktorá v súlade s § 565 veta druhá Občianskeho zákonníka bezprostredne predchádza uplatneniu tohto práva, alebo iná splátka.

23. Dovolací súd má zato, že žalobkyňa zákonu zodpovedajúcim spôsobom vymedzila právnú otázku, riešenie ktorej bolo pre rozhodnutie odvolacieho súdu kľúčové. Právne účinky dovolania nastávajú podaním tohto mimoriadneho opravného prostriedku. Prípustnosť dovolania treba preto posudzovať podľa stavu v čase jeho podania. V posudzovanej veci žalobkyňa v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom zadefinovala relevantnú právnú otázku, ktorá v čase rozhodovania odvolacieho súdu (19. januára 2022) a ani v čase podania dovolania (08. apríla 2022) nebola dovolacím súdom vyriešená. Najvyšší súd predmetnú otázku riešil, a to v rozhodnutiach (až) z 29. novembra 2022 sp. zn. 7Cdo/268/2020, z 30. novembra 2022 sp. zn. 5Cdo/224/2021, z 15. decembra 2022 sp. zn. 4Cdo/132/2021, s nasledovnými závermi.

24. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premľacia doba je trojnásobná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

25. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premľacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premľacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

26. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na

uplatnenie tohto práva.

27. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

28. Premlčacou dobou sa rozumie časový úsek, v ktorom musí byť právo vykonané, inak môžu nastať účinky premlčania podľa § 100 Občianskeho zákonníka. Premlčacia doba je ustanovená konkrétnym časovým úsekom, ktorý má určený začiatok plynutia. Dĺžku premlčacej doby určuje zákon. Ustanovenie § 101 Občianskeho zákonníka upravuje trojročnú všeobecnú premlčaciu dobu.

29. Občiansky zákonník stanovuje objektívny začiatok plynutia premlčacej doby. Za tento deň sa všeobecne považuje deň, keď sa právo mohlo po prvý raz uplatniť na súde, teda len čo mohla byť dôvodne podaná žaloba na súd (actio nata). Trojročná premlčacia doba plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Rozhodujúcou skutočnosťou z hľadiska možnosti uplatniť právo na súde a začiatku plynutia (všeobecnej) premlčacej doby je okamih splatnosti (zročnosti) záväzku (dlhu), ktorý je konkrétnym momentom, kedy je dlžník povinný záväzok (dlh) splniť, a nie momentom, kedy je dlžník k splneniu iba oprávnený.

30. Splatnosť úverovej pohľadávky žalobkyne je daná spotrebiteľskou úverovou zmluvou, v ktorej si banka (právna predchodkyňa žalobkyne) s dlžníkmi (žalovanými) dohodli plnenie v splátkach, s oprávnením banky pre prípad neuhradenia dlžníkmi splatné peňažné záväzky v termíne, vyhlásiť úver za splatný.

31. Ide o postupné čiastkové plnenie, ktoré nie je ani opakujúcim sa, či trvajúcim plnením, ani čiastočným plnením. V prípade takéhoto čiastkového plnenia, ktoré je v literatúre prevažne označované ako plnenie v splátkach, je plnenie vopred rozvrhnuté do čiastkových úsekov, ktoré až ako spoločný celok tvoria dlh. Splatnosť týchto úsekov je však daná samostatne (oddelene), teda každý diel má určenú svoju konkrétnu splatnosť. Celkový predmet záväzku je však vopred kvantitatívne určený, pričom jednotlivo plnenými dielmi sa rozsah celej pohľadávky postupne znižuje. Ide teda o rozloženie zamýšľaného jednorazového plnenia v niekoľkých postupných čiastkových plneniach, taktiež jednorazových, pričom dobu splnenia treba rozlišovať jednak pre plnenie celého záväzku, jednak pre jednotlivé čiastkové plnenie. Dobou splnenia čiastkového plnenia je doba jednorazového splnenia jednotlivej dávky, dobou splnenia celého záväzku je doba splnenia poslednej dávky - teda poslednej splátky. V prípade čiastkového plnenia veriteľ nemôže žiadať dlžníka o splnenie jednorazové; to však neplatí pre situáciu uvedenú v ustanovení § 565 Občianskeho zákonníka, v ktorej dlžník včas a riadne nesplnil niektorú zo splátok, ak to bolo dohodnuté alebo určené v rozhodnutí - tu je veriteľ oprávnený žiadať dlžníka o zaplatenie celej pohľadávky, s ktorou sa dlžník ocitol v omeškaní, pričom toto oprávnenie môže veriteľ uplatniť iba do splatnosti najbližšej budúcej splátky. V takomto prípade dlžník stráca výhodu čiastkového plnenia.

32. Počet mesačných splátok, ich výška aj doba splatnosti jednotlivých splátok bola v zmluve o spotrebiteľskom úvere vopred stanovená, pričom splatnosť, prípadné omeškanie a premlčanie je pri plnení v splátkach treba posudzovať samostatne ohľadom každej zo splátok, premlčacia doba plynie pri každom čiastkovom plnení odo dňa jeho splatnosti. Ak pri takto dojednanom plnení sa pre nesplnenie niektorého čiastkového plnenia stane splatný celý dlh, začne pre celý dlh plynúť premlčacia doba odo dňa splatnosti nesplneného čiastkového plnenia (t. j. splátky). Splnením jednotlivých splátok dlh, čo do príslušnej čiastky zaniká, úplne zanikne až splnením poslednej čiastky (poslednej splátky). Vo svojej podstate je dlh splátkami rozdelený do niekoľkých čiastkových, zreteľne oddelených a relatívne samostatných dlhov, ktoré majú určitú vzájomnú súvislosť a v celku predstavujú súhrnnú výšku pohľadávky. V prípade dojednania straty výhody splátok (ako je to podľa danej úverovej zmluvy), ktorá sa prejaví v špecifickej zmluvnej sankcii za omeškanie s niektorou zo splátok, dôjde k zosplatneniu celého zvyšku dlhu. Omeškaním splatnosti jednej splátky si tak dlžník privodí splatnosť aj všetkých budúcich splátok.

33. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka plyní pri strate výhody splátok premlčacia doba celého zvyšného dlhu už od splatnosti splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatný celý dlh. Zákonodarca týmto zákonným ustanovením mienil modifikovať, aby sa pri strate výhody splátok počítala premlčacia doba celého dlhu už odo dňa splatnosti splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celý dlh, čo je v súlade s cieľom, resp. zámerom inštitútu premlčania ako stimulácie veriteľa k rýchlemu (včasnému) uplatneniu jeho práv (podľa zásady vigilantibus iura) ako aj snahy predchádzať v konkrétnych prípadoch dôkaznej núdzi na strane veriteľa v súdnom konaní a prispieť tým k právnej istote účastníkov občianskoprávných vzťahov (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 146/2008). Názor, že premlčacia doba zvyšku dlhu plyní až od jeho splatnosti, teda po tom, čo veriteľ svoje právo podľa § 565 uplatnil (§ 563) by neprípustne umožňoval odsúvať začiatok plynutia premlčacej doby nečinnosťou veriteľa, čo mu zabráňuje skutočnosť, že toto právo môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky (druhá veta § 565), čo je v súlade i s tým legitímnym podkladom vyplývajúcim z § 101 veta druhá Občianskeho zákonníka, že premlčacia doba plyní odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

34. Pre spotrebiteľské vzťahy, ktorým je i ten v prejednávanej veci, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky až najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva (citovaný § 53 ods. 9). V súvislosti s úpravou režimu straty výhody splátok zákonodarca v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka zavádza nové pravidlo, z ktorého vyplýva, že veriteľ (v postavení dodávateľa) môže požadovať splnenie celého dlhu pre nesplnenie niektorej zo splátok za podmienok, že už uplynuli tri mesiace od omeškania so zaplatením príslušnej splátky a že upozornil dlžníka (v postavení spotrebiteľa) v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Účinnosť uplatnenia práva veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka je teda podmienená tým, že veriteľ v uvedenej lehote pred uplatnením tohto práva upozornil dlžníka na to, že toto právo využije. Bez takéhoto včasného upozornenia je uplatnenie neúčinné (pozri Jaroslav Krajčo: Občiansky zákonník pre prax, Eurounion, máj 2015, komentár k § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka).

35. Z hľadiska vzťahu medzi „trojmesačnou dobou“ a „lehotou nie kratšou ako 15 dní“, ktoré rámce spomína § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, zákonodarca výslovne neupravuje, či môžu plynúť súbežne alebo či uvedená minimálne 15-dňová lehota môže začať plynúť až po uplynutí trojmesačnej doby. Z § 565 veta druhá Občianskeho zákonníka vyplýva iba to, že veriteľ môže žiadať o jednorazové vrátenie nesplatennej dlžnej sumy využiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky a môže tak urobiť až po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením zmeškanej splátky (§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka). Jednoznačným je iba to, že v čase uplatnenia práva je spotrebiteľ v omeškaní s plnením niektorej zo splátok tri mesiace a uplynula lehota 15 dní na uplatnenie práva po upozornení dlžníka.

36. Najvyšší súd zastáva názor, že 15-dňová lehota na upozornenie spotrebiteľa by mala byť realizovaná ešte pred uplynutím troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, vychádzajúc z charakteru upozornenia na možnosť zosplatenia ako vytvorenia príležitosti pre dlžníka ho ešte odvrátiť, navyše pokiaľ uplatneniu tohto práva nebráni, ak spotrebiteľ zaplatí niektorú zo skorších splátok.

37. Z § 103 Občianskeho zákonníka tiež vyplýva, že premlčacia doba začína plynúť späť od splatnosti omeškanej splátky, čo má podstatu v právnej logike, keďže je nesporné, že veriteľ môže svoje právo požadovať, okamžité splnenie celého dlhu vykonať už na druhý deň po splatnosti splátky, pre ktorej nesplnenie bol dlh zosplatený. Inak je tomu ale pri strate výhody splátok v spotrebiteľských vzťahoch. Tam podľa § 53 ods. 9 vo všeobecnosti začne premlčacia doba plynúť prvý deň nasledujúci po uplynutí troch mesiacov od omeškania so splnením splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celý dlh. Až vtedy sa totiž môže veriteľ s úspechom obrátiť na súd po prvýkrát (§ 101 Občianskeho zákonníka). Veriteľovi tým zostane na uplatnenie svojho práva na súde menej ako celé tri roky všeobecnej premlčacej doby (§ 101 Občianskeho zákonníka), pretože tomu bráni práve znenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka.

38. Vo vzťahu k samotnej dovolacej otázke je nevyhnutné dôsledne zvážiť redukciu aplikovateľnosti § 103 veta druhá, t. j. vyňatie predmetného zákonného ustanovenia pre prípady z oblasti spotrebiteľských vzťahov, na ktoré sa vzťahuje § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Na takýto postup musia byť skutočne pádne dôvody, ktoré na základe systému hodnôt chránených ústavným poriadkom a zákonmi opodstatňujú záver, že zákonodarcu daný prípad skutočne nechcel zahrnúť do hypotézy právnej normy, a preto túto normu treba redukovať, nakoľko to naruša princíp právnej istoty.

39. Zákonodarcu všeobecnú trojročnú premľaciu dobu nestanovuje absolútne, zákon v konkrétnych vymedzených prípadoch môže určiť i osobitnú premľaciu dobu čo do okamihu začiatku jej plynutia, ako aj čo do jej dĺžky, takýto zámer ale z §§ 103 a 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka nie je možné vyvodit'. Logická je i úvaha, že pripustením uplatnenia druhej vety § 103 aj v spotrebiteľských vzťahoch by sa dĺžka premľacej doby dostala do rozporu s už spomenutým § 101 Občianskeho zákonníka v neprospech veriteľa. Navyše premľanie je právny inštitút, ktorý oslabením subjektívneho práva veriteľa zvýhodňuje práve dlžníka ako porušiteľa zmluvnej povinnosti. Opačným postupom by sme sa dostali do rozporu s princípom rovnosti v právach, práve ktorý princíp slúži k bezprostrednému naplneniu účelu právnej úpravy, rešpektujúc tak i danosti požiadavky ochrany slabšej strany v spotrebiteľských vzťahoch. Pri ustanovovaní zákonných podmienok ochrany spotrebiteľa, dlžníka, je totiž nutné dbať na vyváženosť právnej úpravy z hľadiska jednotlivých ústavných štandardov, vrátane princípu právneho štátu. Aj keď je ochrana spotrebiteľov neoddeliteľnou súčasťou súčasného súkromného práva a postavenie spotrebiteľov je potrebné brať vážne, ochranu spotrebiteľov je nutné interpretovať triezvo, neutrálne ako akékoľvek iné právne inštitúty. V danom prípade sa to prejavuje potrebou zabrániť, aby sa slabšia strana - spotrebiteľia dostali do horšieho postavenia ako veritelia. V danom prípade ale najvyšší súd nevidí legitímny dôvod, ktorý by takýto rozdielny prístup ospravedlňoval. Len to, že spotrebiteľ si ako slabšia strana vyžaduje vyššiu ochranu, tu nestačí.

40. Otázkou potom zostáva, kedy pre spotrebiteľské vzťahy, na ktoré dopadá § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka začína plynúť premľacia doba, keďže práva z týchto vzťahov sú premľateľné. V tejto súvislosti je predovšetkým potrebné ustáliť, kedy sa právo mohlo vykonať po prvý raz (§ 101 Občianskeho zákonníka), teda kedy najskôr mohol veriteľ úspešne podať žalobu na súd (R 17/2017). V tejto súvislosti najvyšší súd odkazuje na právnu doktrínu z bodu 20., z ktorej vyplýva, že uvedené zákonné ustanovenie (okrem iného) sleduje nielen dosiahnutie splatnosti celej pohľadávky veriteľa (dodávateľa) pri nesplnení povinností dlžníka (spotrebiteľa) riadne a včas plniť dojednané čiastkové plnenia (splátky), ale aj vylúčenie tejto možnosti, ak by bolo takéto porušenie iba krátkodobé, nepresahujúce dobu troch mesiacov odo dňa omeškania so zaplatením splátky. Následne ju dopĺňa tým, že podmienkou výzvy na zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, ktoré právo môže veriteľ uplatniť najneskôr do splatnosti nasledujúcej splátky je, že veriteľ v zákonnej lehote nie kratšej ako 15 dní upozornil spotrebiteľa na uplatnenie tohto ustanovenia, ktorá začína plynúť nasledujúci deň po tom, čo veriteľovi (dodávateľovi) vzniklo právo podľa § 565, t. j. po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, bez takéhoto včasného upozornenia je uplatnenie neúčinné. Lehota, v ktorej musí byť toto právo uplatnené, je najneskôr do splatnosti nasledujúcej splátky a veriteľ tak môže urobiť až po uplynutí lehoty troch mesiacov od omeškania so zaplatením zmeškanej splátky (§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka).

41. Vychádzajúc z daných teoretických východísk, ako i zo znenia na vec vzťahujúcich sa zákonných ustanovení, najvyšší súd zastáva názor, že veriteľ sa na súde mohol po prvý raz domáhať svojho práva prvý deň nasledujúci po uplynutí trojmesačnej doby plynúcej od omeškania spotrebiteľa so splnením splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celý dlh (za súčasného splnenia upozornenia na zosplatenie). Práve tento deň je teda najskorším dňom, kedy sa právo mohlo vykonať po prvý raz (§ 101 Občianskeho zákonníka), čo v danom kontexte znamená, že tento deň je aj začiatkom plynutia premľacej doby práva požadovať splnenie celého dlhu, čím sa naplní i zámer zákonodarcu, aby premľacia doba pri zosplatení celého dlhu nezávisela od vôle veriteľa (§ 103 Občianskeho zákonníka).

42. Najvyšší súd po zhrnutí významných právnych hľadísk vzťahujúcich sa na danú vec uzatvára, že

podľa § 103 Občianskeho zákonníka plyní pri strate výhody splátok premľacia doba celého zvyšného dlhu už od splatnosti splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatný celý dlh. Inak je tomu ale pri strate výhody splátok v spotrebiteľských vzťahoch, v ktorých podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka (všeobecne) začne premľacia doba plynúť prvý deň nasledujúci po uplynutí troch mesiacov od omeškania so splnením splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celý dlh za podmienky, že v lehote uvedených 3 mesiacov od omeškania uplynula tiež 15 - dňová lehota na upozornenie spotrebiteľa. Až vtedy sa totiž môže veriteľ s úspechom obrátiť na súd po prvýkrát (§ 101 Občianskeho zákonníka). Na tomto závere sa ustálila aktuálna rozhodovacia prax dovolacieho súdu (por. 9Cdo/368/2021, 1Cdo/53/2021, 2Cdo/298/2021, 4Cdo/250/2021).

43. V kontexte uvedeného najvyšší súd záverom konštatuje, že nie je možné považovať za správny právny názor odvolacieho súdu, že v spotrebiteľských vzťahoch premľacia doba celého zosplatneného dlhu plyní od zročnosti nesplnenej splátky, kvôli ktorej veriteľ využil svoje právo žiadať predčasné splatenie. Dovoláním napadnuté rozhodnutie tak spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Z uvedených dôvodov preto dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1, § 450 CSP).

44. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazané právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

45. Toto uznesenie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.